Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2002–2003

28 607 Wijziging van enkele belastingwetten c.a. (Belastingplan 2003 Deel I)

Nr. 23

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 november 2002

Hierbij bied ik u de tweede nota van wijziging op bovenvermeld voorstel aan (28 607, nr. 24). Tevens is onderstaand opgenomen de toegezegde uiteenzetting over het tijdelijk fiscaal alternatief milieu- en energiepakket. De nota van wijziging bevat de toegezegde aanpassing ter zake. Ik zal de openstaande vragen in het wetgevingsoverleg met de vaste commissie voor Financiën van 11 november jongstleden op korte termijn separaat beantwoorden. De nota van wijziging bevat tevens wijzigingen voortvloeiend uit het voorbereidend gesprek najaarsoverleg.

1. Spaarloonregeling/levensloop

Het eerste onderdeel betreft de wettelijke vormgeving van het kabinetsvoorstel inzake spaarloon en levensloop aan de sociale partners, zoals deze is neergelegd in de brief van de Minister van Sociale Zaken van 9 november jongstleden aan uw Kamer en nader is uitgewerkt in de brief van de Minister van Financiën en mij van 11 november jongstleden aan uw Kamer. Ten opzichte van het voorliggende Belastingplan 2003 leidt dit voorstel tot de volgende wijzigingen:

a. (uitsluitend) de spaarloonregeling wordt gehandhaafd onder een gelijktijdige verlaging van de maximum inleg van € 788 naar € 470;
b. de huidige deblokkeringsvoorwaarden voor het spaarloon blijven in stand[1];
c. de extra verhoging van de arbeidskorting uit het aanvullende pakket (€ 69) vervalt; en
d. de financieringsonderdelen uit het levenslooppakket worden uitgesteld tot 1 januari 2004. De daarmee samenhangende overgangsregelingen worden dienovereenkomstig aangepast.

2. Tijdelijk fiscaal alternatief milieu- en energiepakket

Het tweede onderdeel betreft het tijdelijk fiscaal alternatief voor het milieu- en energiepakket. In het Wetgevingsoverleg over het Belastingplan van 11 november jongstleden, hebben de leden van de fracties van de

[1] De in het Belastingplan 2003 voorgestelde bepalingen m.b.t. vrijval van de gedeblokkeerde tegoeden voor de winstdelingsregeling en premiespaarregeling wijzigen niet.

KST64401
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2002

PvdA, GroenLinks en D66 een fiscaal pakket gepresenteerd. Ik heb toen aangegeven daar schriftelijk op te willen reageren. Met dit gedeelte van de brief voldoe ik aan die toezegging.

2.1 De procedure

Gezien de samenloop van het wetsvoorstel Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie (MEP) en de beoogde aanpassingen in de Regulerende Energiebelasting (REB), maak ik van de gelegenheid gebruik nader toe te lichten hoe de verdere procedure vorm zal krijgen.
In de behandeling van het REB/MEP pakket tijdens het wetgevingsoverleg, heb ik geconstateerd dat er brede steun is voor het defiscaliseren van de desbetreffende onderdelen van de REB en voor het principe van de MEP. Tevens heb ik geconstateerd dat het dossier met grote voortvarendheid zal moeten worden aangepakt. Ten slotte is vastgesteld dat een fiscaal alternatief voor de stimulering van de productie van duurzame energie in Nederland niet gunstiger zal zijn dan het beoogde pakket aan maatregelen in combinatie met de MEP. Een fiscaal alternatief dient dan ook als tijdelijk pakket dat bij Koninklijk Besluit kan worden ingezet. Om deze redenen stel ik voor het beoogde energieen milieupakket onverkort in het Belastingplan te laten staan en dat ook dit pakket bij Koninklijk Besluit in werking kan treden nadat de besluitvorming rond het wetsvoorstel MEP is afgerond. Voorgesteld wordt dus bij Nota van Wijziging een fiscaal alternatief op te nemen, beoogd als vangnet, zolang het wetsvoorstel MEP nog niet in werking is getreden. Hiermee worden beide fiscale scenario's onderdeel van het Belastingplan. Zodra het wetsvoorstel MEP in werking treedt, kan bij Koninklijk Besluit het vangnet overgaan in het oorspronkelijke pakket.

2.2 Het fiscaal pakket van de PvdA, GroenLinks en D66

Het fiscaal pakket van de PvdA, GroenLinks en D66 valt in twee delen uiteen. Enerzijds wordt voorgesteld om de invoering van het fiscaal milieu- en energiepakket uit te stellen tot 1 juli en in de tussentijd alleen de producentenvergoedingen uit de Regulerende Energiebelasting (REB) voor waterkracht en biomassa af te schaffen. Anderzijds stellen deze fracties een aantal structurele maatregelen voor. Het betreft hier voorstellen om de heffingskorting voor groen en maatschappelijk beleggen en de stimuleringspremie voor de zuinigste auto's te handhaven. Tevens stellen zij voor het budget voor het wetsvoorstel Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie (MEP) structureel met € 50 mln. te verhogen. Zowel de tijdelijke als de structurele maatregelen worden in het voorstel gedekt door een structurele verhoging van de REB voor grijze stroom of gas. In deze brief zal ik mij beperken tot een bespreking van de tijdelijke maatregelen en het voorstel om het budget voor de MEP te verhogen en dat te financieren uit een verhoging van de REB.

2.3 De tijdelijke maatregelen vergeleken met het fiscaal alternatief van het kabinet

Bij brief van 6 november jongstleden heb ik u de contouren geschetst van een fiscaal alternatief dat tijdelijk als vangnet kan dienen voor het geval het wetsvoorstel MEP niet op 1 januari 2003 in werking kan treden. Aangezien het tijdelijke gedeelte van het voorstel van de PvdA, GroenLinks en D66 hetzelfde doel dient, zal ik dat gedeelte van het voorstel vergelijken met genoemd tijdelijk fiscaal alternatief.

Bij eerste aanblik springen de overeenkomsten tussen beide voorstellen in het oog. De ombuigingen binnen de REB die onderdeel uitmaken van de combinatie Belastingplan/MEP bedragen € 338 mln. op jaarbasis. De rest van de opbrengst van het fiscaal milieu- en energiepakket wordt gereali-

seerd door het niet invoeren van de Duurzame Ondernemersaftrek en het rationaliseren van de Energiepremieregeling, de Willekeurige Afschrijving van Milieu-investeringen, de Milieu-investeringsaftrek en de Energie-investeringsaftrek.

Zowel het voorstel van het kabinet als dat van genoemde partijen realiseren het grootste deel van de tijdelijke ombuiging door waterkracht en biomassa uit te sluiten van de producentenvergoeding in de REB op grond van art. 36o Wet belastingen op milieugrondslag. Door deze beperking wordt een belangrijk deel van de weglek van belastingmiddelen naar het buitenland voorkomen. In afwachting van het inwerkingtreden van de MEP wordt in het kabinetsvoorstel de vergoeding voor warmtekrachtkoppeling teruggebracht tot het gemiddelde niveau uit het wetsvoorstel MEP. In het voorstel van PvdA, GroenLinks en D66 blijft deze vergoeding, naar ik aanneem, tijdelijk ongewijzigd. Daardoor ontstaat ten opzichte van het kabinetsvoorstel een besparingsverlies van € 24 mln. op jaarbasis.

Dan zijn er een aantal posten in het Belastingplan en het fiscaal alternatief van het kabinet, waarover het standpunt van de oppositie niet direct te interpreteren is. Het betreft het niet herintroduceren van een vergoeding voor AVI's en nieuw vorm te geven regelingen voor kolencentrales en klimaatneutrale fossiele energiedragers. Ik ga ervan uit dat deze regelingen onder de MEP zullen worden ontwikkeld en dus niet in het eerste halfjaar van 2003 tot (belasting)uitgaven zullen leiden.

In beide voorstellen is de budgettaire doelstelling dan nog niet volledig gehaald. Het kabinet en de oppositie willen beide dit verschil overbruggen door de REB te verhogen. Het kabinet stelt voor om vooruitlopend op de definitieve regeling het nihiltarief voor duurzame elektriciteit alvast te verhogen tot 1,2 cent/kWh. De oppositie wil het tarief voor grijze stroom of het tarief voor aardgas verhogen. Het kabinet ontraadt dit. Het hecht eraan om ook in het vangnet al een begin te maken met de beperking van de generieke stimulering naar een niveau dat meer in overeenstemming is met dat in andere landen in Europa. Het verder vergroten van de afstand tussen de belasting op duurzame energie en fossiele energie vergroot ook het buitenlandlek weer, terwijl een beperkte verhoging van het nihiltarief dit juist tegengaat. Daarbij komt dat het om een tijdelijke verhoging zou gaan, die zou moeten worden teruggedraaid, zodra het wetsvoorstel MEP in werking zal treden.

Tabel: Vergelijking budgettaire effecten fiscale alternatieven kabinet en PvdA, GroenLinks en D66, bedragen op jaarbasis.

Regeling Fiscaal alternatief	kabinet	Alternatief PvdA, GL, D66
Beperken producentenvergoeding groen	188	188
WKK regeling	24	0
Regeling AVI	25	25
Klimaatneutrale Fossiele Energie	23	23
Regeling kolencentrales	5	5
Omzetten nihiltarief in verlaagd tarief	73	0
Verhoging REB grijze stroom/gas	0	97
totaal	**338**	**338**
maatregelen DOA, VAMIL, EIA, MIA	162	162
Totaal fiscaal milieu- en energiepakket	**500**	**500**

2.4 Een verhoging van het budget voor het wetsvoorstel MEP, te financieren uit een verhoging van de REB

Behalve een eigen invulling van het fiscale vangnet voor de periode waar-

binnen het wetsvoorstel MEP nog niet in werking is getreden, stellen de leden van de PvdA, GroenLinks en D66 ook voor om het budget voor de MEP op voorhand te verhogen met € 50 mln. en dit te financieren door een verhoging van de REB. Ik ben van mening dat die discussie bij de bespreking van het genoemde wetsvoorstel thuishoort. In dit wetsvoorstel wordt voor de financiering van de tegemoetkoming op basis van die wet een eigen financieringsbron gecreëerd in de vorm van een tarief dat door de beheerder van het hoogspanningsnet wordt opgelegd aan de lokale netbeheerders. Een verhoging van het MEP-budget leidt op deze manier automatisch tot een lastenverzwaring voor de elektriciteitsverbruiker. Om een verhoging van het budget door lastenverzwaring te financieren, zoals de indieners van het voorstel wensen, is dus verhoging van de REB-tarieven niet het geëigende instrument.

2.5 Doorrekening milieueffecten

Voorts is tijdens het wetgevingsoverleg aan de orde geweest of de regering in kan gaan op doorrekening van de milieueffecten. In het Strategisch Akkoord heeft het kabinet aangegeven dat het energiebeleid gericht moet zijn op een overgang naar een duurzame energiehuishouding en een kostenefficiënte uitvoering van de Kyoto verplichtingen. In de aan uw Kamer toegezonden Notitie Milieubeleid 2002–2006: «Vaste waarden, nieuwe vormen» geeft het kabinet aan hoe het met deze doelstellingen omgaat. Daarbij zijn ook berekeningen van het RIVM en het ECN betrokken. Deze berekeningen wijzen wat betreft duurzame energie, op een lichte verbetering van de milieueffecten ten gevolge van de voorstellen van het huidige kabinet ten opzichte van het beleid dat onder het vorige kabinet is gevoerd (zie de tabel op pagina 20 van genoemde notitie).

Ik hoop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Financiën,
S. R. A. van Eijck